

บทบาทของชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการจัดการทรัพยากรประมง ในอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สุภาพ สังขไพฑูรย์^{๑*} เสาวคนธ์ รุ่งเรือง^๒ ธีรภัทร์ ตงวัฒนากกร^๑ และ พิษณุ นอนันต์^๓

^๑ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพัทลุง

^๒ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครศรีธรรมราช

^๓สำนักงานประมงจังหวัดสิงห์บุรี

บทคัดย่อ

การศึกษาบทบาทของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการจัดการทรัพยากรประมงในอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจและใช้แบบสัมภาษณ์สัมภาษณ์ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อาศัยอยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา จำนวน 96 ครัวเรือน ระหว่างเดือนตุลาคม 2552 ถึงกันยายน 2553 มีผลการศึกษา ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 92.7) อายุเฉลี่ย 43 ± 11 ปี การศึกษาส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 56.3) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการประมง (ร้อยละ 64.6) มีรายได้เฉลี่ย $3,000 \pm 4,678$ บาทต่อเดือน ส่วนภูมิลำเนา ร้อยละ 61.5 ย้ายมาจากที่อื่น ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.0 มีการรับรู้ข่าวสารด้านมาตรการเกี่ยวกับการทำการประมงแหล่งข่าวสารที่รับรู้มากที่สุดคือ ป้ายประกาศ และหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านสัดส่วนเท่ากันร้อยละ 84.4 ด้านความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการรักษาความสมบูรณ์ของทรัพยากรประมง กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 79.2 เห็นว่าการใช้ยาเบื่อทำให้เกิดการสูญเสียต่อทรัพยากรสัตว์น้ำ และพบว่าผู้นำชุมชน กับมีระดับความคิดเห็นในการรักษาความสมบูรณ์ของทรัพยากรประมงสูงกว่าชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชาวประมงในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 56.2 ปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม มีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การทำการประมง และการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และแหล่งทำการประมง พบว่าปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม มีระดับของการมีส่วนร่วมดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

คำสำคัญ : บทบาทชุมชน บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการทรัพยากรประมง อ่างเก็บน้ำเขื่อนรัชชประภา

*ผู้รับผิดชอบ : หมู่ที่ ๔ ต.ลำป่า อ.เมือง จ.พัทลุง ๙๓๐๐๐ โทร. ๐ - ๗๕๖๐-๕๕๓๓

e-mail : s_suparp@yahoo.com

Role of Community and Local Administrative Organization on Fisheries Resources Management in Rajjaprabha Reservoir, Surat Thani Province

Suparp Sangkhapaitoon^{1*} Saowakon Rungruang² Teerapat Tongwattanakorn¹
and Pitsanu Na Anan³

¹Phatthalung Inland Fisheries Research and Development Center

²Nakhon Sri thammarat Inland Fisheries Research and Development Center

³Singburi Provincial Fisheries Office

Abstract

A study on role of community and local administrative organization and efficiency of fisheries resources management in Rajjaprabha Reservoir, Surat Thani Province was conducted by using questionnaires to interview communities and local administrative organization from 96 households during October 20089 to September 2010.

The result showed that informants were mostly male (92.7%), average age of 43 ± 11 years. Majority education of primary school (56.3%), main occupation were fishing (64.6%), average income was 3,000 ± 4,678 Baht/month and moved from the other area (61.5%). Most of informants were recognition about regulations (75.0 %). Source of information from broadcast in the village and Post (84.4%). Opinion on preserve abundance participation of fishery resources found that most agreed that poison destroy , so everybody combination of conservation (88.0%). The leader has Level of preserve abundance higher than community significant ($p < 0.05$) opinion on Participation on decision-making level to the conservation and fishery regulations, mainly in the medium (56.2%). The leader has participate significant higher than community ($p < 0.05$) in every role.

Key words : Role of community, role of local administration organization, fisheries resources management, Rajjaprabha reservoir

Corresponding author : Moo 4 T. Lampam A.Muang C.Phatthalung 93000 Tel. 0-7460- 4533
e-mail : s_suparp@yahoo.com